

28 ΙΟΥΝ. 2008

Όχι παιχνίδια μέ τα αεροπλάνα

του Νικ. Α.Γ. Λιναρδάτου

Σήμερα λέω να επιχειρήσω ένα επικίνδυνο μακροβούτι. Σε έναν υγρό χώρο που βρωμάει. Τήν αφορμή μου τή δίνει ο Γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζύ. Με τις δραστηριότητές του. Πιό συγκεκριμένα με δύο. Η μία ή πρότασή του να ανταλλάξει ή Έλλάς τά αεροσκάφη της Mirage με νέα εξελεγμένα τύπου Rafale. Κατά τήν πρόσφατη επίσκεψή του. Δυστυχώς, χωρίς τήν όμορφη Κάρλα Μπρούνι. Ός άλλοθι, όπως στο Ίσραήλ. Η άλλη ή πρόσφατη ανακοίνωση από τόν ίδιο του νέου γαλλικού άμυντικού δόγματος για τά προσεχή 15 χρόνια.

Αρχινάω από τή δεύτερη. Τό νέο δόγμα είναι πρωτοβουλία του προέδρου. Βάση του Λευκή Βίβλος (μελέτη δηλαδή), τήν όποια συντάξε επιτροπή έμπειρογνωμόνων μέσα σε ένα χρόνο και ύστερα από 40 δημόσιες ακροάσεις. Η ανακοίνωσή του έγινε ενώπιον 3.000 αξιωματικών συγκεντρωθέντων στις Βερσαλλίες. Πρωτύτερα, στις 30 Μαΐου, ο πρόεδρος είχε στείλει προσωπική επιστολή σε 320.000 στρατιωτικούς. Τούς διαβεβαίωνε, γράφει ή έγκυρη Le Monde, 17 Ιουνίου, «πώς οι οικονομίες που θα έπιτευχθούν θα επανεπενδυθούν έξ ολοκλήρου στην άμυνα». Αύτά είπε. Αύτά έπραξε. Με σοβαρότητα. Προκειμένου να υπηρετήσει τά συμφέροντα τής χώρας του.

Τό δυσάρεστο είναι ότι να υπηρετήσει τά συμφέροντα τής χώρας του επιχειρήσε και κατά τήν έδώ σύντομη παρουσία του. Νά μάς πουλήσει δηλαδή γαλλικά πολεμικά αεροπλάνα. Μάς κάνουν; Τά θέλει ή αεροπορία μας; Μπορούμε να σηκώσουμε τό οικονομικό θάρος τής προτάσεως; Αναπάντητα έρωτήματα. Έμεις, ως συνήθως, εύρεθήκαμε και έδώ να βαδίζουμε ξεπόλυτοι στ' άγκάθια. Νέο άμυντικό δόγμα και έμεις. Τής άποτροπής. Άποφασίστηκε ξαφνικά από τήν κυβερνητική επιτροπή τήν 2η Μαΐου. Και ανακοινώθηκε από τόν ύπουργό Έθνικής Άμυνας κατά τήν έξοδό του από τήν επιτροπή. Στο πεζοδρόμιο. Όποια διαφορά!

Πώς χωράει τώρα μέσα σε αύτην τή θολούρα ή πρόταση για τό Rafale. Είναι ένα αεροσκάφος τό όποιο χρησιμοποιεί ή Γαλλία. Μόνη. Κανείς άλλος. Είναι ακατάδεκτοι οι άλλοι; Η, δέν αξίζει τά λεφτά του. Τιμή κατά μονάδα 70 έκατομμύρια ευρώ. Άξια του αντίστοιχου Mirage που θα επιστραφεί 5 έκατομμύρια ευρώ (Κόσμος του Έπενδυτή, 24-25 Μαΐου 2008). Αύτά με τούς Γάλλους.

Έχουμε όμως και τούς Γερμανούς. Υποσχέσεις πρωθυπουργών προς καγκελλάριους. Νά προμηθευθούμε τό αεροσκάφος Eurofighter Typhoon. Κυριολεκτικώς τυφώνας στην οικονομία μας. Κατασκευάζεται από γερμανο-άγγλο-ιταλο-ισπανική κοινοπραξία (EADS). Πέραν τών κατασκευαστών δύσκολη και έδώ ή πελατεία. Δύο μόνο χώρες.

Στήν Αύστρια σύμβαση για αγορά 18 αεροσκαφών εξέλιχθηκε σε άληθινή περιπέτεια. Έθεωρήθηκε σκάνδαλο. Μετά τις έκλογές του Οκτωβρίου 2006 κοινοβουλευτική εξεταστική επιτροπή άσχολήθηκε επί πολλούς μήνες με τήν υπόθεση. Παύση άρχηγού τής αεροπορίας. Διακίνηση ύποπτων έκατομμυρίων από λομπίστες. Τελικά μείωση τής παραγγελίας σε 15 και όχι άκύρωση, όπως είχαν υποσχεθεί οι σοσιαλιστές (τώρα στην κυβέρνηση). Λόγω άπειλούμενου πολύ ύψηλου κόστους από τή διάλυση τής συμβάσεως. Έμεις έχουμε τή Siemens.

Δεύτερη περίπτωση ή Σαουδική Άραβία. Παραγγελία 72 Eurofighters έναντι του εύτελου τιμήματος τών 8,7 δισεκατομμυρίων δολλαρίων (ρεπορτάζ στην International Herald Tribune, 11 Απριλίου 2008). Τό κάθε αεροσκάφος δηλαδή κοστίζει μόνο 80 έκατομμύρια ευρώ. Γι' αυτούς πασατέμπος. Για έμάς; Έδώ όμως υπάρχει και κάτι άλλο. Μία άμαρτωλή σχέση. Μεταφράζω από τό ρεπορτάζ τής διεθνούς έφημερίδας: «Τό Άνώτατο Δικαστήριο [τής Βρεταννίας] έβγαλε άπόφαση. [...] Η άπόφαση... άνανεώνει τήν πίεση στο Serious Fraud Office να άνοίξει εκ νέου τή διερεύνηση τής σχέσεως μεταξύ BAE Systems... και τής Βασιλικής οικογένειας τής Σαουδικής Άραβίας». Η BAE Systems είναι ή άγγλική συμμετοχή στην EADS.

Έκτος προγράμματος, προφανώς, δυνατότητα τρίτης έπιλογής. Δυνατότητα μάλλον έπιλογής. Τά άμερικανικά αεροσκάφη F-16 BLOCK 52 και F-35. Κόστος αγοράς γύρω στα 30 και 35 έκατομμύρια ευρώ αντίστοιχως. Τό F-16 είναι τό βασικό αεροπλάνο τής αεροπορίας μας. Τό γνωρίζουν από πρώτο χέρι. Ξέρουν άν τούς κάνει. Τό F-35 έχει ένα χαρακτηριστικό, μόνο αυτό, που τό πάει μία γενιά πιό πάνω. Τήν άπόκρυψη (stealth). Έχουν εκδηλώσει άμέριστο ενδιαφέρον συμμετέχοντας στην παραγωγή του επί πλέον θέβαια τών Ηνωμένων Πολιτειών, ή Μ. Βρεταννία, Ίταλία, Ολλανδία, Καναδάς, Τουρκία, Αύστραλία, Νορβηγία, Δανία, Ίσραήλ, Σιγκαπούρη. Σημείωση. Οι τιμές είναι για σκέτο τό αεροσκάφος. Fly away cost, τό λένε. Για να γίνουν επιχειρησιακά κατάλληλα, θα πρέπει να ύπολογίσει κανείς μία κατά 25-30% πρόσθετη δαπάνη. Άνάλογα είναι και τά κόστη συντηρήσεως και λειτουργίας.

Μπροστά στα τόσο τερατώδη αύτά ποσά, είναι δύσκολο να μην άνησυχήσει κανείς. Ός πολίτης. Ός φορολογούμενος. Γιατί αυτός θα έξοφλήσει τή λυπητερή. Οι πολιτικές σκοπιμότητες, τών όποιών γίνεται συχνά έπίκληση, δέν μετατρέπουν τά ακατάλληλα όπλα σε κατάλληλα. Ούτε έξωτερική πολιτική άσκεείται με οιονεί «δωροδοκίες» και «έξαγορές» κυβερνήσεων. Μεταξύ σοβαρών κρατών.

Διά ταύτα. Άν πραγματικά χρειαζόμαστε αριθμό αεροσκαφών (γύρω στα 60 γράφουν οι έφημερίδες). Άνοιχτός διεθνής διαγωνισμός. Για τόν τύπο αεροσκαφούς, που οι προδιαγραφές του θα καθορίζονται με σαφήνεια. Σύμφωνα με τις άνάγκες τής πολεμικής μας αεροπορίας. Και για τήν καλύτερη ασφάλεια τών πιλότων τής, οι όποιοι παίζουν τή ζωή τους κορώνα-γράμματα μέρα (ή νύχτα) μπαίνει μέρα γθαίνει. Τούς τό χρυσάμε. Για συγκεκριμένον αριθμό. Ούτε ένα παραπάνω από τά άπολύτως αναγκαία. Ός πραγματική αίτιολογία (ή δικαιολογία για τήν άθέτηση ύποσχέσεων) πέραν βεβαίως τής καταλληλότητας, ή άδυναμία τής οικονομίας να σηκώσει θάρη πέραν ενός όριου. Άλλαξαν παγκοσμίως τά δεδομένα και οι συνθήκες τών έθνικών οικονομίων. Και ή όργή τών πολιτών. Έχουν κάθε δικαίωμα (και δικιο) να καταφέρονται κατά τής κυβερνήσεως για κατάχρηση τών χρημάτων τους. Πού θα έπρεπε ή κυβέρνηση να διαχειρίζεται με νου και γνώση. Με φειδώ. Με πόνο. Όχι παιχνίδια. Πάνω από τά δικαστήρια υπάρχει και ή ψήφος.